

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519201114
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3519201114.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: F., proti žalovanému: V. o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o vydanie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 27. októbra 2021, č.k. 9Csp/18/2019-186, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobca **m á** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že poskytnutý úver na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX je bezúročný a bez poplatkov. Výrokom II. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 31,89 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 10.04.2019 do zaplatenia a sumu 5.711,16 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 30.09.2021 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V konečnom dôsledku výrokom III. o trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd určil, že poskytnutý úver na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 29.04.2015 medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bezpoplatkový. Zároveň sa domáhal od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 31,89 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 10.04.2019 do zaplatenia. Svoje podanie odôvodnil tým, že ako spotrebiteľ uzavrel identifikovanú zmluvu s právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou C. G. O. T., ktorá podľa jeho názoru neobsahuje všetky náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), tvrdil tiež neplatnosť zmluvy v časti úroku z omeškania, pre jej rozpor s dobrými mravmi. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť, tvrdiac, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti dané zákonom a nie je žiaden dôvod pre vyhlásenie úveru za bezpoplatkový a bezúročný, výšku úroku považoval za súladnú s dobrými mravmi aj zákonom. Uznesením zo dňa 30.09.2021 sp. zn. 9Csp/18/2019 súd pripustil zmenu žaloby tak, že poskytnutý úver na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 29.04.2015 medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov a žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 31,89 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 10.04.2019 do zaplatenia a sumu 5.711,16 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 30.09.2021 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Z údajov zapísaných v obchodnom registri Okresného súdu Prešov, oddiel Sa, vložka č. 10315/P, súd zistil, že pôvodný veriteľ C., bol od dňa 01.01.2018 z obchodného registra dobrovoľne vymazaný, pričom v dôsledku rozdelenia sa univerzálnymi nástupcami stali spoločnosti V. a V.. Projekt rozdelenia zlúčením bol dňa 11.12.2017

spísaný vo forme notárskej zápisnice notárkou P.. V zmysle Projektu rozdelenia zlúčením, uzatvoreného medzi dotknutými obchodnými spoločnosťami sa spoločnosť V., stala právnym nástupcom zanikajúcej spoločnosti, keďže predmetná vec sa netýka produktov S. a K. - Q., v prípade ktorých všetky práva a povinnosti z existujúcich právnych vzťahov preberá spoločnosť V.. čím mal súd preukázanú vecnú pasívnu legitimitáciu žalovaného.

3. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 11 ods. 4, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 6 § 3 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, článok 10 ods. 1, 2 písm. h/, článok 22 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES, vo svetle ktorých zmluvu uzatvorenú medzi predchodcom žalovaného a žalobcom posúdil ako spotrebiteľskú, na ktorú dopadajú normy spotrebiteľského práva, tiež § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zároveň zákon o spotrebiteľských úveroch. Preskúmajúc obsah zmluvy (tiež hľadiska skutkových tvrdení žalobcu) dospel k záveru, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti stanovené ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorých absencia či nesprávne uvedenie by mohli spôsobiť, že úver by sa mohol považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Následne tiež posudzoval primeranosť dohodnutého úroku, ktorý bol dojednaný vo výške 23,12 % ročne. Odkazom na predchádzajúce rozhodnutie odvolacieho súdu vychádzajúc z ktorého tento dojednaný úrokovú sadzbu v navýšení o 99,31 % oproti tomu, za aký úrok v tom čase poskytovali úvery banky, tento vyhodnotil ako odporujúci dobrým mravom (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka vo väzbe na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka) s následkom neplatnosti zmluvy v tejto jej časti a úroky preto žalovanému nepatrili, z ktorého dôvodu vyhovel žalobe a rozhodol, že zmluva je bezúročná a tiež bez poplatkov (v skutočnosti zmluva poplatky nestanovovala). Následne sa zaoberal žalobcom požadovaným vydaním bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalobca žalovanému zaplatil viac ako mal. Vzhľadom na určenie bezúročnosti poskytnutého úveru bolo povinnosťou žalobcu vrátiť žalovanému to, čo mu reálne poskytol. Mal za preukázané, že zo strany žalovaného bol žalobcovi poskytnutý úver reálne vo výške 9.633,83 eur, žalobca vrátil žalovanému do podania žaloby sumu 9.665,72 eur (platby od 13.05.2015 do podania žaloby) a po podaní žaloby sumu 5.711,16 eur (platby od 24.04.2019 do 16.09.2021), preplatok tak vyčíslil vo výške 5.743,05 eur a zaviazal k jeho zaplateniu titulom vydania bezdôvodného obohatenia žalovaného. Priznal žalobcovi aj požadovaný úrok z omeškania vo výške 5% ročne, a to zo sumy 31,89 eur (preplatok do podania žaloby) od 10.04.2019 (dňa 11.04.2019 bola podaná žaloba) a zo sumy 5.711,16 eur (preplatok zaplatený po podaní žaloby) od 30.09.2021 (deň po doručení zmeny žaloby) podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/95 Z.z.). Žalobcovi, ktorý bol v spore úspešný, priznal plný nárok na náhradu trov konania (§ 255 ods. 1 CSP) s tým, že o výške náhrady trov bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu jeho zrušenie, alternatívne zmenu s následným zamietnutím žaloby. Uplatňujúc dôvody na odvolanie uvedené v § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery) poukázal na to, že podstatou sporu medzi účastníkmi je žalobcom tvrdená bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru z dôvodu tvrdenej absencie obligatórnych náležitostí a výšky úrokovej sadzby. Súhlasí so záverom súdu prvej inštancie v tom, že výška odplaty bola dojednaná v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch a s § 1a nariadenia vlády č. 87/95 Z.z. Za rozporné však považuje následné konštatovanie súdu prvej inštancie, že úroková sadzba v totožnej výške je v rozpore s dobrými mravmi napriek tomu, že je v súlade so zákonom a vykonávacím predpisom. Poukazuje na § 53 ods. 6 OZ, vychádzajúc z ktorého nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať s tým, že výška odplaty je stanovená vykonávacím predpisom. Podľa § 2 písm. i/ zák. č. 129/2010 Z.z. sú ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19. Na účely výpočtu RPMN sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb. Celkovými nákladmi spotrebiteľa so spotrebiteľským úverom sa podľa § 2 písm. g/ rozumejú všetky náklady vrátane úrokov. Odkazuje na ust. § 1a ods. 1, § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 141/2014 Z.z., z ktorých podľa neho vyplýva, že výška odplaty je odvodená od RPMN, ktorá sa skladá z celkových nákladov vrátane úrokov, pričom v danom prípade sa RPMN skladala iba z úrokov. Je preto v rozpore s § 53 ods. 6 OZ a rozpore s § 2 ZoSÚ, aby dojednaná výška úrokovej

sadzby bola v rozpore s dobrými mravmi, keď výška odplaty, ktorú predstavuje iba úroková sadzba, je dojednaná v súlade so zákonom. Keďže obe boli dojednané v súlade s platnou úpravou, záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nemá oporu v zákone.

5. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, navrhuje ho potvrdiť a zaviazat' žalovaného k náhrade trov odvolacieho konania žalobcovi v plnom rozsahu. Odvolanie žalovaného považuje za nedôvodné. V prvom rade uvádza, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu, ako aj s dôvodmi, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Žalovaný účelovo zavádza odvolací súd. Žalobca je presvedčený, že zmluvný úrok vo výške 23,12% je nielenže v rozpore s dobrými mravmi z dôvodov uvedených v napadnutom rozhodnutí, ale aj z toho dôvodu, že tento úrok je vyšší ako najvyššia prípustná výška odplaty, keďže z verejne dostupných súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrťrok 2015 vyplýva pri danom type úveru RPMN vo výške 10,39 %, resp. zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 1. štvrťrok 2015 vyplýva pri danom type úveru RPMN vo výške 11,53%, čo v konečnom dôsledku s prihliadnutím na žalovaným poukazované ustanovenie § 1a ods. 1 v spojení s § 1 ods. 4 nariadenia vlády znamená prípustnú výšku odplaty vo výške 20,78%, resp. 23,06%, čo je hodnota nepochybne nižšia od zmluvne dohodnutého úroku 23,12%. Aj z tohto pohľadu je úrok v rozpore so zákonom, keďže prekračuje najvyššiu prípustnú odplatu v neprospech spotrebiteľa. Nie je mu známe, z čoho žalovaný čerpal, keď na poslednom pojednávaní uviedol údaj vo výške 11,58%, s ktorým sa žalobca nestotožňuje, avšak nesprávnosť odôvodnenia nemá v danom prípade vplyv na správnosť výroku rozhodnutia a teda aj v tomto smere nie sú odvolacie námietky žalovaného spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia.

6. Žalovaný vo svojej písomnej reakcii (replike) na vyjadrenie žalobcu uvádza, že je to práve žalobca, ktorý súd zavádza. Na podporu svojich tvrdení totiž na pojednávaní dňa 30.09.2021 predložil súdu aj právnenému zástupcovi žalobcu súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrťrok 2014 zverejnených na webovej stránke MF SR. Poukazuje na § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 141/2014 Z.z., vychádzajúc z ktorého odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť 2-násobok priemernej RPMN podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, pričom obdobným úverom sa rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Podľa § 1 ods. 4 citovaného nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty sa použije priemerná hodnota RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov, zverejnená podľa osobitného predpisu naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Poukazuje tiež na § 9 ods. 2 písm. z/ zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, v zmysle ktorého zmluva o úvere musí obsahovať priemernú hodnotu RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou RPMN na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľských úveroch uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty RPMN nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota RPMN na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. Ďalej poukazuje na ust. § 21 ods. 2, 4 ZoSpÚ, § 1 ods. 2 vyhlášky MF SR č. 289/2010 Z.z., § 2 písm. a/ uvedenej vyhlášky, z ktorých vyplýva, že súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrťrok 2014 boli na stránke MF SR zverejnené dňa 30.01.2015, t.j. posledný pracovný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí príslušného kalendárneho štvrťroku, z čoho vyplýva, že súhrnné informácie o údajoch za 1. štvrťrok 2015 boli na stránke MF SR zverejnené dňa 30.04.2015, t.j. posledný pracovný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí príslušného kalendárneho štvrťroku. Pre úvery uzatvorené od 16.02.2015 do 15.05.2015 bola tak platnou priemernou hodnotou RPMN na príslušný spotrebiteľský úver priemerná RPMN za 4. štvrťrok 2014 zverejnená dňa 30.01.2015 a pre posudzovanie najvyššej prípustnej odplaty sa tak použije priemerná hodnota RPMN pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov za 4. štvrťrok 2014 zverejnená dňa 30.01.2015. Zmluva v danej veci bola uzatvorená dňa 29.04.2015, platnou priemernou hodnotou RPMN bola hodnota 12,31%, t.j. priemerná RPMN pre spotrebiteľské úvery so zabezpečením alebo leasing vo výške viac ako 6.500,- eur so splatnosťou od 5 do 15 rokov za 4. štvrťrok 2014. Na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty sa použije priemerná hodnota RPMN za 4. štvrťrok 2014, ktorá bola vo výške 11,58%, čo znamená, že najvyššia prípustná výška odplaty v čase uzavretia zmluvy

bola vo výške 23,16% (11,58 x 2). Tak výška odplaty ako aj výška úrokovej sadzby, ktorá bola zhodná s výškou odplaty, bola dojednaná v súlade s platnou právnou úpravou.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore (žalovaný), v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

8. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

9. V posudzovanej veci súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím (v poradí druhým -prvým rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 18.12.2020 č.k. 9Csp/18/2019-99 bola žaloba zamietnutá a žalovanému priznaný nárok na náhradu trov konania v plnej výške, ktorý po odvolacej intervencii žalobcu, odvolací súd uznesením zo dňa 29.09.2021 č.k. 27CoCsp/24/2021 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie) žalobe po jej priebežnej zmene v plnom rozsahu vyhovel, úver poskytnutý na základe identifikovanej zmluvy posúdil pre neplatnosť dohodnutého úroku pre rozpor s dobrými mravmi ako bez úrokov a tiež poplatkov, ktoré dojednané ani neboli (§ 3 ods. 1 v spojitosti s § 39 OZ) za súčasného uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi to, čo nad rámec istiny plnil a priznania žalobcovi plného nároku na náhradu trov konania.

10. Žalovaný namieta nesprávne právne posúdenie zmluvného úroku ako rozporného s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ) s následkom neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy v časti zmluvného dojednania o tomto úroku vo svetle § 39 OZ s poukazom na skutočnosť, že výška úroku nepresahuje najvyššiu prípustnú odplatu stanovenú zákonom pre obdobie v ktorom bola zmluva uzatvorená, namietajúc tiež nesprávne skutkové závery, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie (dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP).

11. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

12. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

13. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalovaného, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie zo správne zisteného skutkového stavu vyvodil primárne správny právny záver, keď zmluvu uzatvorenú medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcom posúdil ako spotrebiteľskú, na ktorú dopadajú normy spotrebiteľského práva (o.i. tiež zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, t.j. 29.04.2015) a tiež, keď následne vo svetle imperatívu dobrých mravov dojednaný zmluvný úrok vo výške 23,12 % porovnávajúc ho s priemernými úrokovými mierami obdobných úverov poskytovaných bankami v čase uzatvorenia zmluvy, po zistení, že tento predstavuje len o niečo nižšie ako 100%-né navýšenie oproti ich výške, tento posúdil ako v rozpore s ust. § 3 ods. 1 OZ s následkom

absolútnej neplatnosti zmluvného dojednania o tomto úroku, obsiahnutého v spotrebiteľskej zmluve (§ 39 OZ) a žalobe, ktorou sa spotrebiteľ domáhal určenia úveru ako bez úrokov a poplatkov aj vyhovel (poplatky dojednané neboli) za súčasne vyhovujúceho rozhodnutia aj v časti nároku na vrátenie sumy, ktorú nad rámec istiny žalobca žalovanému zaplatil vrátane nárokovaného úroku z omeškania (výška ktorého v konkrétnostiach ani odvolacími námietkami spochybnená nebola). Správne tiež za aplikácie ust. § 255 ods. 1 CSP priznal pre plný úspech žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanej (100%). Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v rozsahu vyššie uvedených záverov a konštatuje správnosť jeho dôvodov v uvedenom smere (§ 387 ods. 2 CSP).

14. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného, uvádza odvolací súd navyše nasledovné skutočnosti:

15. V posudzovanej veci súd prvej inštancie predovšetkým správne vychádzal z toho, že vzťah medzi účastníkmi z identifikovanej zmluvy, bol vzťahom spotrebiteľským a vzťahujú sa naň ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a tiež ust. § 52 a nasl. OZ o ochrane spotrebiteľa a žalobca teda požíva ochranu, prináležiacu spotrebiteľom.

16. V ďalšom rovnako správne súd prvej inštancie dojednanie o úroku vo svetle tejto ochrany (súčasne aj na námietku žalobcu) preskúmal, keďže nemožno pochybovať, že aj úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú ex offio súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka).

17. Súdny dvor v rozsudku C 484/08 - Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid proti Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbanc) rozhodol: „Článok 4 ods. 2 a článok 8 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa musia vykladať v tom zmysle, že nebránia takej vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá umožňuje súdne preskúmanie nekalej povahy zmluvných podmienok týkajúcich sa definície hlavného predmetu zmluvy alebo primeranosti medzi cenou a odmenou na jednej strane a službami, či tovarmi poskytnutými v protihodnote na strane druhej, aj keď sú tieto podmienky formulované jasne a zrozumiteľne.“

18. O záväzku členských štátov k lojalite k aktom Súdneho dvora Európskej únie (čl. 4 Zmluvy o Európskej únii) pochybovať nemožno.

19. To, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok, judikatúrou súdov nikdy spochybnené nebolo (príkladmo rozhodnutia NS SR sp. zn. 1MCdo 1/09 z 31.7.2009, NS SR sp. zn. 5Cdo 26/2011 z 26.4.2012, NS ČR sp. zn. 21Cdo 1484/04 z 15.12.2004, KS v Prešove sp. zn. 3Co 3/2011 z 12.10.2011, 3Co67/2012 z 24.10.2012).

20. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

21. Vo svetle citovaného zákonného ustanovenia je teda zrejmé, že rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ) v dôsledku neprimerane vysokého úroku spôsobuje absolútnu neplatnosť celej dohody o úroku, čo je sankcia za to, že žalovaný (či jeho právny predchodca) ako dodávateľ do zmluvného vzťahu zakomponoval zjavne neprimerane vysoký úrok, a pokiaľ súd vychádzajúc z takéhoto zistenia svoje vyhovujúce rozhodnutie vo vzťahu k takémuto nároku založil na neplatnosti dojednania o úroku, nemožno jeho názor považovať za iný, ako správny a súladný s literou zákona.

22. Podľa ustálenej súdnej judikatúry, ustanovenie § 3 ods. 1 OZ, patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, t. j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom, a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade, sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, dopredu neobmedzeného okruhu okolností. Pri posudzovaní, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade, či v rozpore s dobrými mravmi, zákon výslovne neurčuje, z akých hľadísk má súd vychádzať, preto závisí v každom prípade na úvahe súdu. V súlade s dobrými mravmi, ako na to správne poukazuje tiež súd prvej inštancie, je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii

sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny ak svoje voľné peňažné prostriedky mieni takto poskytnúť.

23. V konkrétnostiach posudzovanej veci súd prvej inštancie pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku porovnal dojednaný úrok 23,12% s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov. V rozhodnom období - apríl 2015 (t.j. v čase uzatvorenia zmluvy a poskytnutia úveru), pri spotrebiteľských úveroch s dobou splatnosti nad 5 rokov, vychádzajúc z údajov NBS, priemerná úroková miera pri novoposkytnutých úveroch bankami spotrebiteľom bola vo výške 11,60%. Pri nebankových subjektoch, ktorým bol aj právny predchodca žalobcu, ktoré sú rovnako súčasťou finančného trhu vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti súdna prax síce akceptuje o niečo vyššie úroky, rozhodne však nie v princípe o 100 % viac (resp. len kozmeticky menej) oproti priemeru bánk. V dotknutej zmluve dohodnutá úroková sadzba úroku 23,12 % je len nepatrne nižšia (o 0,08%), ako dvojnásobok priemernej úrokovej sadzby 11,60 % (23,20%) uplatňovanej v priemere bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek v rozhodnom období a preto záver súdu prvej inštancie o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, je podľa názoru odvolacieho súdu správny.

24. K odlišnému záveru podľa názoru odvolacieho súdu nie je spôsobilá ani námietka žalovaného týkajúca sa najvyššej prípustnej výšky odplaty v rozhodnom období (23,16%), ktorú ako uvádza výška úroku nepresahuje (poplatky dojednané neboli), stanovenej ust. § 53 ods. 6 OZ v spojení s § 1a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 z.z., ktoré tvrdenie odvolateľa je síce pravdivé, avšak ani táto skutočnosť nie je faktorom diskvalifikujúcim súd z možnosti podrobiť výšku dojednaného úroku jeho súladnosti s dobrými mravmi. Jednak pod odplatou nie je možné rozumieť len výšku dohodnutých úrokov (i keď je pravdou, že poplatky dojednané v tomto prípade neboli) a jednak, a to je ťažiskovým v posudzovanej veci, je tu principiálnym posúdiť, či je možné konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke síce „uspokojil“ s výškou úroku len nepatrne (kozmeticky) nižšou (23,12%) ako bol v tom čase strop prípustnej odplaty (23,16% teda nižším len o 0,04%), avšak takmer o 100% vyšším, ako odplata v podobe priemerného úroku za poskytovanie peňažných prostriedkov bankami v rozhodnom období, pri úveroch so splatnosťou nad 5 rokov. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie zastáva názor, že vzhľadom na uvedené okolnosti, dojednaný úrok vo svetle imperatívu dobrých mravov nie je udržateľný.

25. V konkrétnostiach posudzovanej veci navyše zo zmluvy, z časti „Klient“ vyplýva, že žalobca v čase uzatvorenia zmluvy mal už iné záväzky (splátky hypoték, úverov) vo výške mesačne 401,- eur, teda žalovanému muselo byť zrejmé, že jeho finančná zaťaženosť je značná a napriek tomu, mu peňažné prostriedky poskytol za úrok prakticky o 100% vyšší, za aký v tom čase prostriedky poskytovali banky. V konaní tiež žalovaný nepreukazoval (ale ani netvrdil), že by pred uzatvorením zmluvy analyzoval jeho predchodca reálne príjmy a výdavky žalobcu, podložené preukaznými listinami, v zmluve sa uvádzajú len ďalšie nekonkretizované výdavky (ako napr. SIPO, bývanie) 20,- eur, pričom z poznatkov praktického života aj bez dokazovania je zrejmé, že už len náklady na bývanie sú oveľa vyššie (uviedenie akýchkoľvek ďalších nákladov absentuje, neuvádza sa tiež počet vyživovacích povinností), preto vzniká tiež legitímna otázka, či vôbec predchodca žalovaného mal vôľu reálne pomery žalobcu pred uzatvorením zmluvy poznať za účelom ich analýzy tak, ako mu to ukladá priamo ust. § 7 ods. 1 (odvolací súd poznamenáva, že tento nedostatok je tiež sankcionovaný ust. § 11 ods. 2 ZoSpÚ, teda bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru). Napriek týmto neúplným zisteniam, však predchodca žalovaného ako dodávateľ, poskytol (požičal) finančné prostriedky žalobcovi reálne v objeme 9.633,83 eur za úrok vo výške 23,12 %, teda takmer o 100% vyšší, ako v tom čase bola priemerná úroková sadzba, za ktoré požičiavali spotrebiteľom pri identickej dobe splácania peňažné prostriedky banky, zaväzujúc s ohľadom na výšku úroku len na tomto zaplatiť žalobcu nad rámec požičaných prostriedkov (9.633,83 eur), ešte navyše čiastku 8.817,61 eur, ktoré konanie dodávateľa možno hodnotiť ako rozporné s jeho povinnosťou postupovať v takomto vzťahu s odbornou starostlivosťou a vo svetle elementárnych hodnotových princípov nastolených v spoločnosti, inak povedané jeho konanie je vo svetle imperatívu dobrých mravov v tomto smere neakceptovateľné, s nemožnosťou mu poskytnúť právnu ochranu v podobe priznania mu dohodnutého úroku.

26. Zmyslom ustanovenia § 3 ods. 1 OZ je totiž zamedziť výkonu práva, ktorý síce môže zodpovedať zákonu, avšak odporuje dobrým mravom, ktorého uplatnenie má miesto v situáciách, kedy k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, než je dosiahnutie hospodárskych cieľov, či uspokojenie iných potrieb, keď je hlavná, alebo aspoň prevažujúca motivácia

úmysel znevýhodniť, ak nie priamo poškodiť povinnú osobu (tzv. šikanózný výkon práva), prípadne kedy je zrejmé, že výkon práva vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim sa ako vo vzťahu medzi účastníkmi, tak na postavení niektorého z nich navonok, k naplneniu čoho došlo vo vzťahu k dojednaniu a následnému nárokovaniu si zmluvného úroku tiež v konkrétnostiach posudzovanej veci.

27. S poukazom na tieto závery potom súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalobe vyhovel, určiac úver za bezúročný a bez poplatkov, za súčasného vyhovenia nároku tiež na vrátenie čiastky, presahujúcej žalovanému zaplatenú istinu (správnosť ktorého žalobcovi prisúdeného plnenia vrátane príslušenstva odvolateľ v konkrétnostiach ani odvolacími skutkovými námietkami nenapadol), za súčasne správneho záveru tiež v časti o trovách konania, reflektujúceho výsledok sporu.

28. Odvolacie námietky žalovaného tak neboli dôvodnými.

29. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, podľa § 387 ods. 1 CSP toto potvrdil. Žalovaný v odvolaní nevedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, spôsobilé k odlišnému, v prospech neho vyznievajúcejmu rozhodnutiu odvolacieho súdu.

30. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal plný nárok žalobcovi na ich náhradu voči žalovanému (100%), keďže v odvolacom konaní tento zaznamenal plný úspech.

31. O výške náhrady trov odvolacieho konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).